

Wetenschappen • Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

RV Simon Stevin

Het multidisciplinair onderzoeksschip *RV Simon Stevin* wordt sinds september 2012 ingezet voor kustgebonden oceanografisch onderzoek in de Zuidelijke Bocht van de Noordzee en het oostelijk deel van het Kanaal. Het schip beantwoordt aan de noden van de verscheidene mariene onderzoeksdisciplines in Vlaanderen en is uitgerust met alle standaard staalname-apparatuur en met hoogtechnologische sonartechnieken die stroommetingen en karakterisering van de bodem toelaten. De exploitatie en de bemanning van het onderzoeksschip worden verzorgd door de reder van de Vlaamse overheid VLOOT, terwijl het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) het wetenschappelijke programma en de scheepstijd coördineert. Ook het beheer van de onderzoeksapparatuur valt onder de bevoegdheid van het VLIZ.

De *RV Simon Stevin* vaart de haven van Oostende binnen op 25 mei 2012 (© VLIZ (Soenen, Verhaeghe & C°)).

Korte voorgeschiedenis van de *RV Simon Stevin*

SCHEEPSWERF	Damen Shipyards Group - Nederland en Roemenië
START BOUW	1 april 2011
DOOP	13 september 2012
THUISHAVEN	Oostende
AFMETINGEN	36m x 9,4m x 3,5m
TONNENMAAT	458 ton (bruto)
IMO-NUMMER	IMO 9622681
ROEPLETTERS	ORBS
OPMERKING	<ul style="list-style-type: none"> • <u>VLOOT</u>, de reder van de Vlaamse overheid, verzorgt de exploitatie van de <i>RV Simon Stevin</i> en levert de bemanning. • Het Vlaams Instituut voor de Zee (<u>VLIZ</u>) coördineert het wetenschappelijke programma en de scheepstijd van de <i>RV Simon Stevin</i> en beheert de onderzoeksapparatuur.

Tussen 2000 en 2012 konden Belgische mariene wetenschappers terecht op de RV Zeeleeuw voor hun onderzoek in de kustwateren. De Zeeleeuw was oorspronkelijk in 1977 gebouwd als de Loodsboot 2, maar in 1998 besliste de Vlaamse regering om het schip een nieuwe bestemming te geven als vaartuig voor zeewetenschappelijke studies. Het schip was vooral operationeel in de kustwateren en was complementair met de werking van het federale onderzoeksschip RV Belgica, die verder uit de kust voer. De RV Zeeleeuw zou, in de meer dan 10 jaar dat het schip actief was als onderzoeksvaartuig, ruim 155.000 km afleggen in het kader

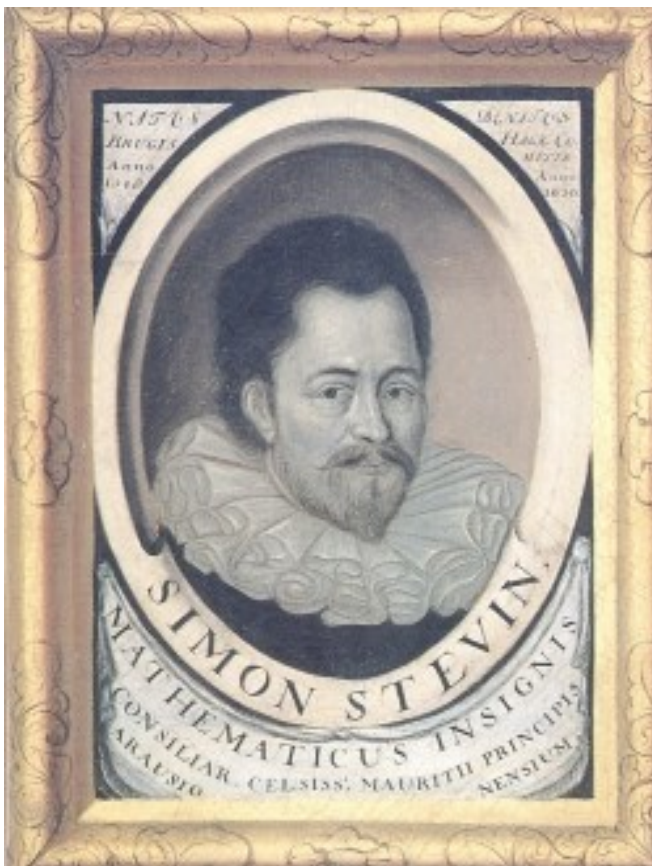
van wetenschappelijke studies. Het schip had echter al een zekere leeftijd en was bovendien, vanwege zijn oorspronkelijke functie als loodsboot, ook niet aangepast aan alle noden van het marien onderzoek. Door deze beperkingen kon een deel van de wetenschappelijke wereld bijgevolg niet worden bediend.

Vanaf het midden van de jaren 2000 groeide binnen deze onderzoeksgemeenschap dan ook het idee voor de bouw van een nieuw, modern uitgerust Vlaams onderzoeksvaartuig met een geringe diepgang, dat de ondiepe kustwateren van de zuidelijke bocht van de Noordzee en de Westerschelde vlot zou kunnen bereiken, iets waar de *Zeeleeuw* ook tekort in schoot [1, 2].

Op 10 december 2007 bekrachtigden Kris Peeters (toenmalig minister-president van Vlaanderen) en Patricia Ceysens (toenmalig Vlaams minister van Wetenschapsbeleid) officieel de steun van de Vlaamse

[Simon Stevin](#) (°1548, Brugge – †1620, Den Haag) was een was een Vlaamse intellectuele duizendpoot die in de 16e en 17e eeuw als wiskundige, natuurkundige, ingenieur en uitvinder werkzaam was in de Noordelijke Nederlanden ([Devreese, 2003](#)).

Regering voor de bouw van een opvolger van de [RV Zeeleeuw](#). Deze *RV Simon Stevin* - genoemd naar de 16^e-eeuwse [Vlaamse intellectuele duizendpoot](#) - voer Oostende uiteindelijk voor de eerste maal binnen op 25 mei 2012, exact vijf jaar na de eerste technische vergadering omtrent de potentiële bouw van een nieuw oceanografisch onderzoeksschip voor Vlaanderen op 25 mei 2007. Het tussenliggende traject was succesvol dankzij de financiering van de Vlaamse overheid en door een vlotte samenwerking tussen VLOOT en het Vlaams Instituut voor de zee (VLIZ). Deze twee instanties hadden reeds de handen in elkaar geslagen voor de uitbating van de [RV Zeeleeuw](#) en ondertekenden op 21 mei 2012 een vernieuwd samenwerkingsakkoord met betrekking tot de *Simon Stevin*. In haar hoedanigheid als reder van de Vlaamse overheid kan VLOOT bogen op de nodige nautische en technische ervaringen om de operationaliteit van dit schip te waarborgen, terwijl het VLIZ het wetenschappelijke programma en de scheepstijd coördineert en het beheer van de onderzoeksapparatuur op zich neemt [2, 3, 4, 5, 6].

De *Simon Stevin* werd gebouwd onder de [Damen Shipyards Group](#) met de Nederlandse Damen Shipyards Gorinchem als hoofdaannemer en in samenwerking met Maaskant Shipyards (Nederland) en Damen Shipyards Galati (Roemenië). Op 1 april 2011 werd de constructie van de *Simon Stevin* officieel aangevangen op de Roemeense scheepswerf, waar de volledige romp van het Vlaamse onderzoeksschip gerealiseerd werd. Na de constructie-, schilder- en isolatiewerken en de installatie van de machinekamer en de belangrijkste onderdelen, werd het vaartuig aan boord van een transportschip naar Nederland gebracht. Op 20 december 2011 kwam de *RV Simon Stevin* vervolgens aan op de Maaskant Shipyards in het Nederlandse Stellendam, waar onder andere de stuurkamer en de wetenschappelijke apparatuur nog geïnstalleerd werden. Het totale kostenplaatje van het schip kwam op zo'n 11,5 miljoen euro (inclusief btw). Daarbovenop werd aan de wetenschappelijke uitrusting nog 1 miljoen euro extra besteed [2, 3, 4, 5, 6].

Tijdslijn van de *RV Simon Stevin*

2005

In 2005 wordt door het [VLIZ](#) een [haalbaarheidsstudie](#) uitgevoerd naar de wenselijkheid en mogelijkheden voor het vervangen van de [RV Zeeleeuw](#) door een nieuw Vlaams onderzoeksschip. Meer dan 500 Belgische mariene wetenschappers zijn het hierbij anoniem met elkaar eens dat Vlaanderen een hoge nood heeft aan een nieuw, modern uitgerust kustonderzoeksvaartuig.

HAALBAARHEIDSTUDIE MET BETREKKING TOT MARIENE ONDERZOEKSFRASTRUCTUUR IN VLAANDEREN
EEN NIEUW VLAAMS VAARTUIG VOOR KUSTGEBONDEN MARIEN ONDERZOEK: RESULTATEN VAN DE OPEN BEVRAGING VAN DE MARIENE ONDERZOEKSGEMEENSCHAP

André Cattrijse, Francisco Hernandez en Jan Mees
Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), Wandelaarstraat 7,
8400 Oostende

Luce Depoorter, Piet Leeuwercx en Yves Goossens
DAB Vloot, Sir Winston Churchillkaai 2, 8400 Oostende

25 mei 2007

De **eerste technische vergadering** omtrent de potentiële bouw van een nieuw oceanografisch onderzoeksschip voor Vlaanderen wordt georganiseerd.

10 december 2007

Minister Patricia Ceysens en Minister-President Kris Peeters bevestigen officieel dat de **Vlaamse Regering** de bouwplannen van het nieuw Vlaams onderzoeksschip *Simon Stevin* zal ondersteunen ([VLIZ/Decler, Misjel](#)).

2008

In 2008 wordt alvast **7 miljoen euro** gereserveerd voor de bouw van de *Simon Stevin* uit de FFEU-middelen (Financieringsfonds voor Eenmalige Investeringsuitgaven) die beschikbaar zijn voor het departement Economie, wetenschap en Innovatie (EWI). Voor de periode 2008-2009 werd bovendien een extra investeringssubsidie van tweemaal **1,1 miljoen euro** van ditzelfde EWI goedgekeurd voor het VLIZ, waarmee o.a. nieuwe onderzoeksapparatuur voor de toekomstige *Simon Stevin* kon gekocht worden.

20 juli 2009

In nauwe samenwerking met de Vlaamse reder [VLOOT](#) wordt het **bestek** van het nieuw te bouwen onderzoeksschip *Simon Stevin* gefinaliseerd en op 20 juli 2009 gepubliceerd.

Juli 2010 - februari 2011

Vlaams minister van Innovatie Ingrid Lieten en minister van Mobiliteit Hilde Crevits beslissen in juli 2010 om samen 11,5 miljoen euro te investeren in de bouw van de *RV Simon Stevin*. Op 5 augustus 2010 geeft de Vlaamse regering - na een internationale aanbesteding - dan uiteindelijk het order tot bouwen van de *Simon Stevin* aan de Nederlandse **scheepsbouwer [Damen Shipyards Group](#)**. Die start onmiddellijk met het verfijnen van het ontwerp (september 2010 - februari 2011). Dit gebeurt in nauw overleg met de Vlaamse reder [VLOOT](#) en het [VLIZ](#), die de bouw van nabij zullen opvolgen (© Damen Shipyards Group).

**1 april 2011 -
4 december 2011**

Op 1 april 2011 gaat de **bouw van de Simon Stevin officieel van start**. De volledige romp van het schip en de motoren, lieren, pompen etc. worden gebouwd op de Galati Shipyards in **Roemenië**, een onderdeel van de Damen Shipyards Group. (© [VLIZ/Catrijsse, André](#)).

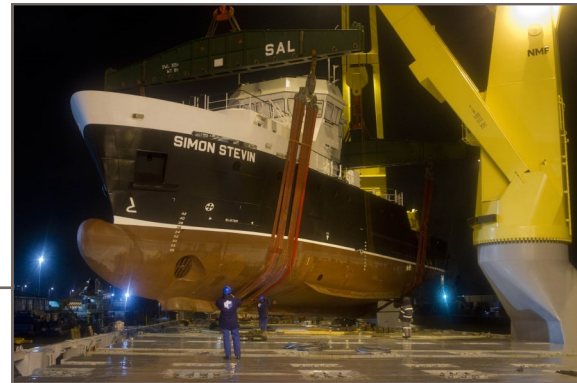
**5 december 2011-
20 december 2011**

De *Simon Stevin* wordt aan boord van het **transportschip MS Paula** gehesen, die het vaartuig via de Zwarte Zee en de Middellandse Zee naar Nederland moet brengen (© [Hillewaert, Hans](#)).

20 december 2011-mei 2012

De *RV Simon Stevin* komt op 20 december 2011 aan op de Maaskant Shipyards in het Nederlandse **Stellendam**, waar de verdere afwerking van het schip gebeurt (© [VLIZ/Decler, Misjel](#)).

21 mei 2012

De reder van de Vlaamse overheid **VLOOT** en het **VLIZ** ondertekenen een **vernieuwd samenwerkingsakkoord**. Dit regelt de terbeschikkingstelling van de *RV Simon Stevin* door VLOOT en de wetenschappelijke taken door het VLIZ (© [VLOOT dab](#)).

25 mei 2012

De *RV Simon Stevin* vaart voor de eerste maal thuishaven Oostende binnen (© [VLIZ/André Catrijsse](#)).

7 juni 2012

De *RV Simon Stevin* vertrekt op zijn **eerste wetenschappelijke tocht**.

13 september 2012

De *RV Simon Stevin* wordt **gedoopt** door Vlaams minister van Innovatie Ingrid Lieten en officieel in gebruik genomen als multidisciplinair onderzoeksschip voor kustgebonden oceanografische studies in de Zuidelijke Bocht van de Noordzee en het oostelijk deel van het Kanaal (© [VLIZ \(Verhaeghe, Els\)](#)).

Bijdrage aan de wetenschap

De *RV Simon Stevin* werd op 13 september 2012 gedoopt en officieel in gebruik genomen als multidisciplinair onderzoeksschip voor kustgebonden oceanografische studies in de Zuidelijke Bocht van de Noordzee en het oostelijk deel van het Kanaal. Het vaartuig is uitgerust met alle standaard staalnameapparatuur, maar biedt mariene wetenschappers daarbovenop ook de nodige toptechnologie: hoogtechnologische sonartechnieken voor stroommetingen en karakterisering van de bodem, een hoog-accurate plaatsbepaling door een dynamisch positioneringssysteem en een dieselelektrische aandrijving die de mogelijkheid biedt om als 'stil schip' te varen, waardoor alle akoestische meetinstrumenten optimaal benut kunnen worden. Een breed spectrum aan zeewetenschappelijk onderzoek - gaande van fysische oceanografie, visserijonderzoek, mariene biologie, microbiologie, chemie, technologie, archeologie tot aardwetenschappen - wordt gefaciliteerd aan boord van de *RV Simon Stevin*, terwijl het schip ook dienst doet als trainingsplatform voor studenten uit de mariene wetenschappelijke en maritieme opleidingen, als testplatform voor nieuwe technologieën en als platform voor educatieve tochten voor scholen. De *RV Simon Stevin* wordt bovendien ook ingeschakeld voor monitoringsopdrachten binnen Europese projecten als [LifeWatch](#) (biodiversiteitsonderzoek) en [ICOS](#) (metingen van broeikasgasbalans). In tegenstelling tot de [RV Belgica](#), die gewoonlijk doorlopend opereert van maandag tot vrijdag, worden aan boord van dit Vlaamse onderzoeksvaartuig hoofdzakelijk dagoperaties uitgevoerd, al kunnen ook meerdaagse tochten ingepland worden [3, 6].

De *RV Simon Stevin* ([VLIZ/Cattrijsse, André](#)).

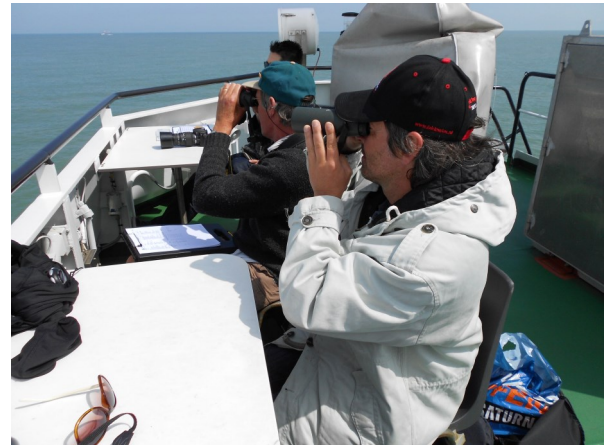

Wetenschatten · Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

Scholieren aan boord van de RV *Simon Stevin* tijdens 'Expeditie Planeet Zee' in mei 2014 ([VLIZ/Copejans, Evy](#)).

Zeevogels tellen vanop de RV *Simon Stevin* ([Onderzoeksgroep Ecosysteemdiversiteit \(An Pauwels\)](#)).

Wetenschappers aan het werk in één van de labo's van de RV *Simon Stevin* ([De Wulf, Leontien](#)).

Bodemstalen genomen met behulp van de boxcorer aan boord van de *Simon Stevin* ([Bos, Oscar](#)).

Meer weten?

Voor up-to-date informatie over het reilen en zeilen van de RV *Simon Stevin* kan je altijd online terecht. De facebook-pagina van de RV *Simon Stevin* staat vol foto's, filmpjes en tekstjes die een inkijk geven in het dagelijkse leven aan boord en die het veldwerk van een zeeonderzoeker perfect illustreren (www.facebook.com/rvsimonstevin). Meer technische informatie en een overzicht van de samenwerkingsakkoorden, het vaarschema en de scheepstijd van het Vlaamse onderzoeksschip zijn dan weer te raadplegen op www.vliz.be/nl/rv-simon-stevin. Foto's van de onderzoeksexpedities van de *Simon Stevin* kunnen ten slotte ook gevonden worden op www.vliz.be/nl/multimedia/marien-onderzoek?album=2214.

Hoe verwijzen naar deze fiche?

VLIZ Wetenschappen (2015). *RV Simon Stevin* – Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 167. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 7 pp. (versie 14/08/2015)

Bronnen

- [1] **VLIZ Wetenschappen** (2015). *RV Zeeleeuw* – Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 166. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 5 pp., [details](#)
- [2] **Vande Walle, F.** (2008). *Simon Stevin* in het spoor van de *Zeeleeuw*. *I-mag Ingenieursmagazine* 11: 6-7, [details](#)
- [3] Multidisciplinair kustonderzoeksschip Simon Stevin, **op:** website Vlaams Instituut voor de Zee (<http://www.vliz.be/nl/multidisciplinair-kustonderzoeksschip-simon-stevin>).
- [4] **Cattrijse, A.; Mees, J.** (2008). Flanders builds new research vessel *Simon Stevin*, **in:** Mees, J. *et al.* (Ed.) (2008). *VLIZ Young Scientists' Day, Brugge, Belgium, 29 February 2008: book of abstracts*. *VLIZ Special Publication*, 40: pp. 34-35, [details](#)
- [5] **Bouckaert, B.** (2012). *Simon Stevin*: Damen Shipyards delivers research vessel 3609 to Belgian fleet. *Maritime by Holland* 61(4): 38-43, [details](#)
- [6] **Mees, J.; Mertens, T.; Fockedey, N.; Seys, J.** (Ed.) (2013). *VLIZ Jaarboek 2012*. Digitale editie bevat bijlagen. *VLIZ Jaarboek = VLIZ Annual Report*. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. ISBN 978-90-810081-0-5. 80 (+ 58 pp. bijlagen) pp., [details](#)

